

REŠEVANJE MLADEGA VRANJEKA

// besedilo: Lovrenc Lipej, foto: Borut Mavrič

Sredozemske vranjke (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) v našem okolju ogroža marsikaj, še posebej ribiške mreže. Tak primer je bil 15. decembra 2015, ko sta se v ribiško mrežo tik ob obali na Fornacah v Piranu zapletli dve ptici. O nezgodi nesrečnih vranjekov je delavce iz bližnje Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo v Piranu obvestila ozaveščena gospodična. Za enega vranjeka je bilo žal že prepozno, drugega pa nam je uspelo nekako izmotati in izrezati iz spon ribiške mreže. Po reševanju se je izpuščeni vranjek še nekaj časa mudil v bližini, nato pa odhitel novim dogodivščinam naproti. Reševalno akcijo so sodelavci Morske biološke postaje NIB tudi posneli in si jo je možno ogledati na spletni strani Morske biološke postaje NIB (povezava QR koda v sliki).

V Novi vasi na Blokah je bilo leta 2014 v gnezdu bele štorke (*Ciconia ciconia*) rekordnih šest mladičev, ki so bili ves čas pod budnim očesom občudovalca in varuha štorkelej.

foto: Damijan Denac

GNEZDO V CVETLIČNEM KORITU

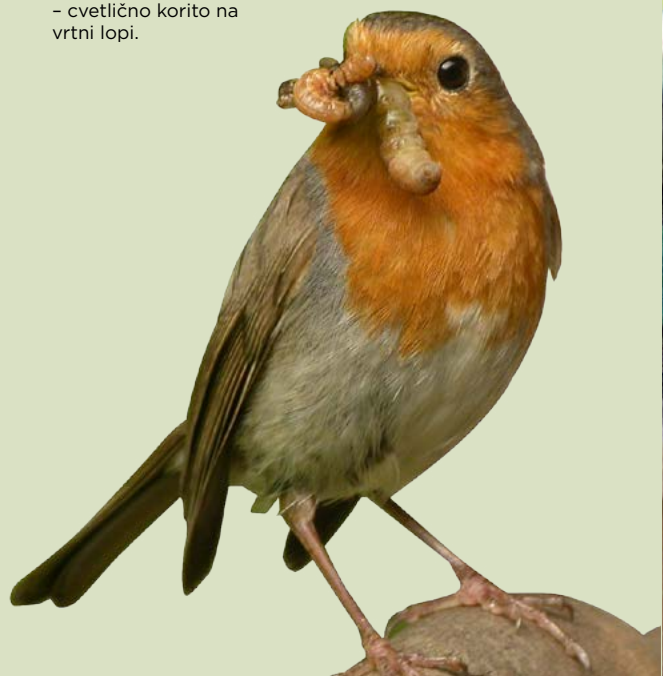
// besedilo in foto: Dare Šere

Sredi junija 2015 me je poklicala gospa Olga Rezar s Tolstega vrha pri Ravnah na Koroškem in me obvestila, da je v njenem cvetličnem koritu ptičje gnezdo z mladiči. Takoj sem pomislil na sivega muharja (*Muscicapa striata*), ki ima velikokrat gnezdo na zelo različnih mestih – v ptičjih krmilnicah, športnih copatih, plastičnih škatlah, na lesenih policah itd. Obiskal sem prijetna zakonca Rezar in pokazala sta mi omenjeno gnezdo v cvetličnem koritu med pelargonijami. Korito je bilo dober meter od tal, nataktno na leseno steno vrtno lope. Lastnika sta mi dejala, da bo ptica gotovo vsak čas priletela s hrano v kljuno, saj na gnezdo prihaja zelo pogosto.

Res ni bilo treba dolgo čakati. Na stojalu za perilo se je na moje veliko presenečenje pojavila taščica (*Erithacus rubecula*) s hrano v kljunu. Od tam je mimo nas zletela na ročaj kose, nato pa k svojim mladičem v gnezdo. Čez nekaj trenutkov je odletela z belim iztrebkom enega svojih mladičev in se kmalu spet vrnila, s hrano v kljunu, seveda. Take priložnosti nisem želel kar tako izpustiti, zato sem dogajanje okoli gnezda dokumentiral s fotoaparatom. Taščica se ni dala motiti pri svojem delu, saj je bila ljudi vajena. Nisem se mogel odpovedati niti obročkanju njenih petih mladičev, kajti taščičino gnezdo z mladiči se ne najde za vsakim grmom.

Taščica ima sicer najpogosteje gnezdo na tleh, dobro skrito pod kakšen previs ali korenine. V gnezdu te ptice se včasih najde tudi mlada kukavica (*Cuculus canorus*).

TAŠČICA (*Erithacus rubecula*) je izbrala silno nenavadno mesto za svoje gnezdo – cvetlično korito na vrtni lopi.

REŠITELJA ŠTORKLJE PREJELA PRIZNANJE AVIANA 2015

// Damijan Denac

Na 731 metrih nadmorske višine imamo v Sloveniji najvišje ležeče gnezdo bele štorke (*Ciconia ciconia*) – v Novi vasi na Blokah. Gnezdo je na dimniku ogromne hiše, ki ga krasi napis Slamar, kar so prve tri črke imen obeh lastnikov - gospoda Slavka in njegove žene Maričke Strman. Predlani je bilo v tem gnezdu rekordnih šest mladičev.

Po silovitem neurju v noči na 23. julij 2014 je v gnezdu ostalo le še pet mladičev. Gospod Slavko, velik občudovalec, varuh in skrbnik štorke, je bil zaskrbljen. Pregledal je vso okolico, a mladiča ni bilo nikjer. Naposled ga je le našel - v grmovju na tleh, 50 metrov od hiše, popolnoma mokrega, blatnega in premraženega. Mladič ni več kazal znakov življenja. S tem pa se Slavko ni mogel sprijazniti. Takoj ga je nesel na toplo, ga posušil, nahranil in tako je mladič počasi začel prihajati k sebi.

V naslednjih dneh je mladič bele štorke osvojil domače dvorišče, spal v pasji uti ... Le letel ni več. Slavko ga je zato vsak dan vozil na travnik, kjer so se hranili njegovi starši, bratje in sestre. Ti so ga takoj sprejeli, a ko je padel mrak, so odleteli na gnezdo, mladič pa ni mogel. Slavko ga je z avtom odpeljal nazaj domov. Tako ga je vozil k družini štorke več kot 10 dni. Šele po približno 14 dneh si je mladič toliko opomogel, da je ponovno poletel. Cela družina se je zatem še nekaj časa zadrževala v okolici gnezda, potem so se vsi odselili. Gospod Slavko in njegova žena Marička, ki je pri tem izdatno sodelovala, sta mladiča rešila gotove smrti.

Varstvo narave ni nekaj, kar bi lahko ljudem predpisali, ampak izhaja iz ljudi in presega njihove lastne interese. Prav tako v varstvu narave težko merimo obseg. Če je dejanje iskreno in plemenito, je veliko, tudi če gre za enega mladiča. Zato je DOPPS v letu 2016 zakoncema Strman podelil nagrado AVIANA. Na DOPPS-u smo se srečali že z mnogimi zgodbami ali usodami gnezd štorke. V zadnjem času se srečujemo žal vse pogosteje z zahtevami, da štorke, prinašalke otrok in simbol sreče in ljubezni, odstranimo s streh in dimnikov, saj ljudi motijo. Le kdo bi vedel, kaj je tisto, kar osrečuje človeka, ki ga štorke moti, in kako trajna je njegova sreča?

